

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ
імені А.С.МАКАРЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Кременчуцького педагогічного коледжу
імені А.С.Макаренка
від «02» березня 2020 року
І.В.Гальченко

ПРОГРАМА

вступного випробування з предмету
«Українська мова»
для вступників за освітньо-професійним ступенем Фаховий
молодший бакалавр
на основі повної загальної середньої освіти

Галузь знань: 01 «Освіта»

Напрямок підготовки: 012 «Дошкільна освіта»

СХВАЛЕНО

на засіданні ПЦК викладачів
української філології Кременчуцького
педагогічного коледжу імені А.С.Макаренка
протокол № 7 від 25 лютого 2020 р.
Голова П(Ц)К В.П. Ладягіна

СХВАЛЕНО

вченою радою
Кременчуцького педагогічного коледжу
імені А.С.Макаренка
протокол № 8 від 02 березня 2020 р.

Секретар вченої ради Н.М.Деньга

м. КРЕМЕНЧУК
2020 рік

Пояснювальна записка

Вступне випробування з предмету «Українська мова» для вступників за освітньо-професійним ступенем Фаховий молодший бакалавр на основі повної загальної середньої освіти.

Зміст роботи визначено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти (затверджено Міністерством освіти і науки України, наказ від 01.10.2014 р. № 1121; лист від 20.10.2015 р. № 1/11-15239).

Загальна кількість завдань роботи – **48**.

На виконання роботи відведено **150 хвилин**.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№1–36).

До кожного із завдань наведено чотири або п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт вибрав і позначив правильну відповідь

Завдання на встановлення відповідності (№37-48). До кожного завдання наведено інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити «логічні пари»). Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт правильно встановив відповідність.

Завдання з розгорнутою відповіддю (№49). Завдання цієї форми передбачає створення абітурієнтом власного аргументативного висловлення на дискусійну тему.

Схеми оцінювання завдань письмової роботи з української мови:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в **0** або **1** бал:

1 бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

2. Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») оцінюється в **0, 1, 2, 3** або **4** бали:

1 бал за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару»); **0** балів, якщо не вказано жодної правильної логічної пари або відповіді на завдання не надано.

Завдання з розгорнутою відповіддю оцінюється від **0** до **20** балів за критеріями змісту та мовного оформлення:

1. Теза: **0, 1** або **2** бали.

2. Аргументи: **0, 1** або **2** бали.

3а. Приклад із літератури чи інших видів мистецтва: **0, 1** або **2** бали.

3б. Приклад, що є історичним фактом або випадком із життя: **0, 1** або **2** бали.

4. Логічність, послідовність: **0, 1** або **2** бали.

5. Висновок: **0, 1** або **2** бали.

6а. Орфографія та пунктуація: **0, 1, 2, 3** або **4** бали.

6б. Лексика, граматики та стилістика: **0, 1, 2, 3** або **4** бали.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання сертифікаційної роботи з української мови і літератури, – **200**.

Норми оцінювання тестів на вступному екзамені з української мови

Всього: 200 балів

20б. – творча робота

Тести – 180 балів.

I р. $36 \cdot 36 = 1086$.

II р. $12 \cdot 66 = 726$.

12 – 200б.

11 – 190,5б.

10 – 181б.

9 – 171,5б.

8 – 162б.

7 – 152,5б.

6 – 143б.

5 – 133,5б.

4 – 124,0 б.

3 – 118б.

2 – 112б.

1 – 108б.

20 б. – творча робота:

10 б. – зміст

10 б. - грамотність

Якщо вступник набрав менше, ніж 124,0 бали, він не допускається до вступного конкурсу і автоматично не зараховується на навчання

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ТЕМАМИ

Фонетика, графіка, орфоепія

Звуки мови. Голосні та приголосні звуки. Приголосні тверді та м'які, дзвінки та глухі. Подовжені звуки. Букви та інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків їх на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення у групах приголосних. Чергування У-В, І-Й. Орфограма. Орфографічна помилка. Правила вживання апострофа, м'якого знаку. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових букв. Звукове значення букв Я, Ю, Е, І, Щ та буквосполучень ДЗ, ДЖ, ДЗЬ. Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків та їх позначення. Написання слів іншомовного походження.

Будова слова. Словотвір і орфографія.

Спільнокореневі слова і форми. Основа слова та закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Найпоширеніші чергування голосних та приголосних звуків. Вимова та написання префіксів З- (ЗІ-, ЗЕ-), РОЗ-, БЕЗ-, ПРЕ-, ПРИ-, ПРІ-. Змінювання та творення слів. Основні способи словотворення слів в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів. Правопис складних та складноскорочених слів. Лексикологія та фразеологія. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні та багатозначні слова. Пряме та переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми. Загальноновживані слова. Діалектичні та професійні слова. Запозичені слова. Застарілі слова. Неологізми. Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Морфологія і орфографія.

Поняття про самостійні і службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви. Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуважніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Правопис відмінкових закінчень і найуважніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення чисел, дробів і збірні) і порядкові. Числівники прості і складні. Відмінювання кількісних та порядкових числівників. Правопис числівників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників. Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Види дієслів (дійсне, умовне, наказове). Часи дієслів. Дієслова I і III дієвідмін. Особа та число (в теперішньому та майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми **НО, -ТО**. Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення. Правопис прислівників.

Сполучник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Сполучники сурядні і підрядні. Правопис сполучників окремо і разом.

Частка як службова частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Формотворчі заперечні та модальні частки. Написання часток **БО, ПО, ОТ, ТАКИ, НЕ** з різними частинами мови.

Синтаксис і пунктуація.

Словосполучення. Будова і типи словосполучення за способом вираження головного слова. Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складний, додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах. Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях. Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні і неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення. Звертання в вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі). Розділові знаки при відокремлених членах речення. Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними. Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Складне речення з різними видами

сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому. Пряма і непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Відомості про мовлення.

Поняття про спілкування і мовлення. Ситуація спілкування: адресати (той, хто говорить чи пише) і адреса мовлення, мета й умови спілкування, повідомлення (висловлювання), його зміст і форма. Тема і основна думка висловлювання. Різновиди мовленнєвої діяльності: говоріння, писання, читання, слухання. Основні вимоги до мовлення: змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність. Мовленнєві помилки. Етика спілкування й етикет. Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовні засоби зв'язку речень у тексті. Поняття про стилі мовлення: розповідь, опис, роздум.

Зразок завдань до тестової письмової роботи на вступному випробуванні з української мови.

1. Позначте фразеологізм - синонім до слова *хитрувати*:

А заплющувати очі; Б замилювати очі; В замазувати очі; Г заливати очі.

2. Позначте, у якому рядку всі слова пишуться з префіксом *с-*:

А (з, с) понукати, (з, с) плавити, (з, с) класти, (з, с) чепити;
Б (з, с) твердження, (з, с) хованка, (з, с) постереження, (з, с) сушити;
В (з, с) формувати, (з, с) хибити, (з, с) тримуваний, (з, с) пиляний;
Г (з, с) хвалювати, (з, с) фокусувати, (з, с) цілити, (з, с) шити.

3. Позначте, у якому рядку всі слова пишуться з префіксом *пре-*:

А пр..світлий, пр..жильний, пр...мружений, пр..солодкий;
Б презирство, пр..давній, приблизний, пр...землення;
В пр..мужній, пр..пишний, пр.злий, пр..милий;
Г пр..молодий, пр...бережний, пр..старкуватий, пр..шумний.

4. Позначте рядок, у якому всі слова пишуться з подвоєними літерами:

А зран..я, безсмерт..я, пісен..ий, прочитан..ий;
Б довгожданний, блажен..ий, згуртован..ий, височен..ий;
В страшен..ий, картин..ий, міськком, віддзеркалити;
Г стат..ей, життєдайний, облич.., роздоріж..я.

5. Позначте рядок, у якому слова мають таку будову: префікс, корінь, суфікс, закінчення:

А пречудовий, возз'єднаний, наддунайський, ухвалений;
Б обсипати, підкреслений, по-українськи, перепиляний;
В підлеглий, підзвітний, розквітлий, придорожній;
Г праотчий, розбитий, підфарбувати, провесінь.

6. Виберіть рядок, у якому всі іменники змінювані:

А море, вила, сини, пальто;
Б кафе, село, горе, сила;
В ножиці, кава, кіно, ріка;
Г щастя, місто, денді, сито.

7. Укажіть ряд повнозначних частин мови:

а) вітер, через, промінь;   б) автомобіль, начебто, фарбувати;
в) голос, назавжди, він.   г) до вподоби, із-за, сто.

8. Укажіть незмінне слово:

А розгляд;   Б розглядаючи;   В розглядали.

9. Укажіть ряд, де всі іменникові форми записані правильно:

А їжею, калюжою, огорожею;
Б біржею, вежею, лінією;
В афішою, кашею, лікарньою

10. Укажіть ряд прикметникових форм, у закінченнях яких пишеться *і*:

А плачуч... верби; вищ... дерева, на колюч...й гілці;
Б пекуч... сльози, найкращ...х троянд; товщ... стовбури;

В гаряч... страви; ледач...м дітям, болюч... рани.

11. Вказати рядок, у якому всі іменники чоловічого роду:

- А путь, хлоп'я, перепис, тюлень, загс
- Б насип, ступінь, Сибір, полин, розпач
- В санаторій, сирота, вуз, тюль, дріб
- Г продаж, біль, інкогніто, ректор, гайвороння

12. У якому рядку наведено іменники лише четвертої відміни?

- А) лоша, вежа, курча, гуща, їжа
- Б) дівча, верб'я, плем'я, сім'я, площа
- В) ім'я, тім'я, левеня, зайченя, хлоп'я
- Г) вовчице, вітрище, дворище, хлопчисько, котеня

13. Позначте рядок, у якому всі відмінкові форми числівників є правильними:

- А сто вісімдесят сьомого, двомастами п'ятидесяти двома;
- Б шістдесяти семи, чотирма, шестиста, дванадцятий;
- В трьомастами дев'яноста шістьма, сімох, одна третя;
- Г сімдесятьма двома, дві тисячі другий, дев'яноста шостого.

14. Позначте рядок, у якому всі дієслова належать до другої дієвідміни:

- А стояти, колоти, полоти, веліти;
- Б носити, кроїти, стелити, казати;
- В свистіти, їздити, хотіти, боротися;
- Г бігти, спати, бачити, кричати.

15. Позначте рядок, у якому всі прислівники слід писати разом:

- А на/весні, на/перекір, до/віку, с/підлоба;
- Б на/пам'ять, з/переляку, на/завжди, до/купи;
- В мимо/волі, на/двоє, за/кордон, в/основному;
- Г що/найвище, до/вподоби, без/вісти, о/півночі.

16. Укажіть словосполучення, побудоване правильно:

- А завдати шкоду;
- Б ходити по горах;
- В подякувати приятеля.

17. Укажіть речення, в якому граматична основа визначена правильно.

- А Свій велосипед він сховав у кущах,
- Б Мій син буде виступати на концерті,
- В У саду почали червоніти вишні.

18. Укажіть односкладне речення

- А За рідний край життя віддай.
- Б Весняний день рік годує.
- В Вовка ноги годують.

19. Укажіть речення, в якому ставиться тире між підметом і присудком (розділові знаки пропущено).

- А Погляд у матусі ніжний, лагідний.
- Б Терпіння ключ від заповітної мрії,
- В Яка щедра і неповторна рідна земля!

20. Укажіть речення з дієприслівниковим зворотом, побудоване правильно:

- А Повернувшись з турпоходу, нам хотілося зустрітись з новими друзями.
- Б Закінчивши роботу над проектом, перед нами постала проблема його впровадження у виробництво.
- В Спостерігаючи схід сонця, ти ніби відчуваєш свою причетність до народження нового дня.

21. Укажіть речення, в якому правильно відокремлене або невідокремлене означення.

- А Ми незабаром підїхали до молодого, затканого памороззю, гаю.
- Б Біля самого порога вітається з нами аж задимлена рососою вишня.
- В Лось лизнув язиком, припорошену снігом, землю.

22. Укажіть речення з однорідними членами, в якому правильно розставлено розділові знаки.

- А З лікарських рослин збирають: звіробій, ромашку, листя лісової суниці.
- Б Городні рослини потерпають від різних шкідників, колорадського жука, зелі дротянки.
- В Гостро пахне петрушкою, кропом, молодими огірками.

23. Укажіть речення із звертанням, вставним словом (словосполученням, рече правильно розставлені розділові знаки.

- А Вибачайте, люде, добрі, що козацьку славу так навмання розказую.
- Б Треба слухать, може, й справді не так сонце сходить.
- В Гей, писарю неси мою печатку!

24. Позначте безполучникове складне речення, між частинами якого ставиться (розділові знаки пропущено):

- А Яв давню істину увірував глибоко найвища мудрість в простоті високій.
- Б Людина йде до краси творить її цим і відрізняється вона від усього суцього.
- В Пригадаймо золота тиха осінь застеляла жовтим листям княжий Львів.
- Г Всі бджоли злетілись гудуть золотаві рої (С. Зінчук).

25. Відокремленою обставиною ускладнено речення

- А Співають ідучи дівчата (Т. Шевченко).
- Б Ізнов, черкнувши гострими крильми, злітають над обрієм душі, немов птахи, д В Із вирію летять курличучи ключі (М. Зеров).
- Г Всякому своя доля: один рук не покладаючи працює, а другий його працю без клопоту поїда
- Д Мовчать каштани, стомлені і мляві (В. Симоненко).

26. Узагальнювальне слово при однорідних членах ужито в реченні

- А Плачуть під ним вікна, плачуть стріхи, плачуть дерева, тини, коні (В. Вин.)
- Б А ще сумніше в темний, довгий, холодний вечір(В. Винниченко).
- В Нема в ньому ні зайвої турботи, ні зайвого крику, ні зайвої біганини (В. В.)
- Г Все взяли: картоплю, цибулю, огірки, хліб, казан, велику дерев'яну миску, вс косарський прилад, граблі(О. Довженко).
- Д Тихий, спокійний, навіть флегматичний український ярмарок(В. Винниченко)

27. Відокремленим означенням ускладнено речення

- А Білі стіни будинку вертають мені притомність(М. Коцюбинський).

- Б Вона виповняла весь двір, таїлась в деревах, залягла по глибоких блакитних просторах
В Погашу лампу і сам потону у чорній п'їтми (М. Коцюбинський).
Г Розплющую очі і раптом бачу у вікнах глибоке небо і віти берези(М. Коцюбинський)
Д Десять чорних кімнат, налитих п'їтмою по самі вінця(М. Коцюбинський).

28. Складений іменний присудок у реченні

- А У нас на Україні прості люди в Бота не дуже вірили(О. Довженко).
Б І був я неправий, звичайно (О. Довженко).
В Потім стали витягати дяка і, витягаючи, так нареготались(О. Довженко).
Г Довго стояла вода весняна, пам'ятаю (О. Довженко).
Д Не один десяток років буде проводити мене мати(О. Довженко).

29. Прикладку вжито в реченні

- А Бреде в снігах дякон-бородань (Л. К.).
Б Пісні у неї — то велика туга (Л. Костенко).
В Біжить-біжить, чаряпкається вгору (Л. К.).
Г Якись он квіти сині-сині на голу цеглу повились .
Д Там же мої діти, чи живі-здорові? (Л. Костенко).

30. Обставину мети вжито в реченні

- А Сторожа вслід подивиться йому (Л. К.).
Б Лише образи наберешся вщерть (Л. К.).
В Чиясь край шляху плаче наречена (Л. К.).
Г І спогади, сльозами не омиті, приходили прощатися з життям(Л. К.).
Д І тут, і там, і десь аж на горі далекі дзвони б'ють в монастирі (Л. К.).

31. Вставне слово, що вказує на джерело думки, ужито в реченні

- А Навпаки, козак в Україні став синонімом лицарської доблесті й високого благородства.
Б Погодою у нас на сінокоші, казали, щось років з півтора ста завідувала ворона (О.Д.)
В Вірите, вона бездоганно вгадувала наближення дощу чи грому ще при безхмарному, ясному небі (О. Довж.)
Г Власне, можна сказати, що ми з телефонним апаратом складаємо двоєдину істоту
Д І, нарешті, останній, дуже важливий момент — мистецькі здібності народу (О.Вороп.)

32. Складнопідрядним є речення

- А За те, що він боровся за свободу, його спалили в мідному бику!(Л. Костенко).
Б Під однією горою, коло зеленої левади, в глибокій западині стояла чимала хата Омелька Кайдаша (І.Н.-Лев.).
В Широкі рукава закачались до ліктів, з-під рукавів було видно здорові загорілі жилаві руки.
Г Старшого Кайдашевого сина звали Карпом, меншого — Лавріном (І. Нечуй-Лев.)
Д Кайдашеві сини були молоді парубки, обидва високі, рівні станом, обидва довгообразі й русяві, з довгими, тонкими, трошки горбатими носами, рум'яними губами (І. Н.-Л.)

33. Реченням з прямою мовою (розділові знаки опущено) є

- А А що зроблю все для тебе моя мати мила (В. Симоненко).
Б Онук запитала бабусю коли в неї день народження (І. Цюпа).
В Людина реалізується в культурі думки культурі праці і культурі мови (З підр.). Г Курок мабуть чи не дома в жилетці забув сумно відповів батькові Тихон і закульгав до села
Д Вогненною піснею віщим незборканим словом повернувся поет до рідної своєї України.(О.Г.)

34. Безсполучниковим складним є речення

А У діда Корнія одразу сміються очі, брови, губи й довгі вуса, до яких підбирається вогонь (М. Ст.).

Б Але тато, підбадьорюючи, каже, що в нього син не ледащо, і за це я не знати як вдячний йому (М.Ст.).

В Скинув той посланець шапку, випоров з неї грамоту й подає мені(М. Стельмах).

Г Її похвала підбадьорює мене, я вже вільніше починаю орудувати серпом, вільніше виводжу переплетене березкою стебло(М. Стельмах).

Д Я беру з татових рук полив'яний глек, стернями виходжу на дорогу, а далі житами, та пшеницями, та вівсами біжу на долинку(М. Стельмах).

35. Кома не ставиться між частинами складносурядного речення

А Немає на стінах фамільних портретів і скарбів нема в сундуках і ковані панцирі предків не красуються по її кутках...(О. Довженко).

Б Вже й день минув і обрії примеркли (Л. Костенко).

В Мати з того часу почала сильно нездужати і її став часто по ночах душити домовик (О.Д.).

Г Вслід за тим зловісно рипнули двері і на порозі темної комори появилася баба(О.Д.)

36. Числівник ужито в реченні

А Козацька сотня розтанула в п'їтмі.

Б У спартакіаді взяли участь сто учнів.

В З-поміж альпіністів лише одиниці змогли подолати цей маршрут.

Г Четвірка друзів вирушила в мандри.

Д На майже голих гілках висіло з десятків останніх яблук.

37. Установіть відповідність між іменниками та відмінами:

1. перша	А лікар, озеро, дядько, щастя
2. друга	Б ніч, подорож, Керч, розкіш
3. третя	В плем'я, теля, ім'я, лисеня
4. четверта	Г плакса, лілія, Микола, верба

38. Установіть відповідність між словами та способами їх творення:

1. префіксально-суфіксальний	А розповідь, перехід, запис
2. складання основ	Б підлітати, перелісок
3. префіксальний	В по-новому, провулок, заземлити
4. безафіксний	Г дослідник, надійний, багатіти
5. суфіксальний	Д всюдихід, двовладдя, сталевар

39. Установіть відповідність між значеннями слів лівого та правого стовпчиків:

1. гостинець	А) дзеркало
2. обійстя	Б) дворище
3. свічадо	В) дорога
4. кашпо	Г) горщики
5. куманці	Д) вазон

40. Визначте, якою частиною мови є виділені в реченні слова (цифра позначає наступне слово).

(1)Зненацька ти помічаєш безліч кольорів, які за всі (2) ці похмурі дні непомітно надбала природа, (3) щоб тепер, (4) дивуючи, уразити в саме серце.

1. Зненацька	А)сполучником
2. ці	Б) займенником
3. щоб	В) дієприслівником (як форма дієслова)
4. дивуючи	Г) прислівником

41. Установіть відповідність між лексемами та стилями, яким вони притаманні

1. Синтаксис, дослідження, висновки	А) Художній
2. Плентатись, теревені правити	Б) Офіційно-діловий
3. Зауважити, екземпляр, інвестиції	В) Публіцистичний
4. Декларація, пафос, суспільна думка	Г) Науковий
5. Яблуневоцвітний, татусю, вітерець	Д) Розмовний

42. Встановіть відповідність між прислівниками та їх розрядами:

1. місця	А)спросоння, зозла
2. причини Б) пішки, бігом	
3. способу дії	В) занадто, утричі
4. часу	Г) праворуч, угору
5: міри і ступеня	Д) довіку, здавна.

43. Установіть відповідність між умовами постановки тире і прикладами речень

- на місці пропущеного члена речення
  - перед узагальнювальним словом
  - при відокремленій прикладці
  - у безсполучниковому складному реченні
- А Думки — вічна енергія (К. Мотрич).
Б Хто — за Богдана, хто — за короля. А він — за тих, которії не проти(Л. Кост.). В Цілюще зілля, отруї, дання — все знала баба (Л. Костенко).
Г Кінчається пам'ять — кінчається нація (С. Андрусів).
Д Хата ховається в густому садку, де старі дерева — високі черешні, густі сливи — зовсім накривають її своїм гіллям (І. Нечуй-Левицький).

44. Установіть відповідність між членами речення і виділеними у прикладах словами:

- підмет
- присудок
- означення
- обставина

А Земля там *тлуста*, наче масло (М. Стельмах)

Б Ти також проси батька, щоб *нікуди* ми не їхали за тридев'ять земель.

В Ні, *далекий незвіданий* степ не радував душу малого лісовика(М.Ст).

Г Тільки ой як не хочеться покидати свої *статки*.

Д Яблуня *похитує гіллям, приколисує своїх діток і мовчить* (М. Ст.)

45. Установіть відповідність між ускладнювальним засобом і реченням,що його містить

- однорідні члени речення
- вставне слово
- звертання
- відокремлені члени речення

А Буруниться за кормою подій важка хвиля, над головою дзвенить небесна сонячна безодня... (Р.І.).

Б Здається, не плив я човником тієї ночі по Десні (О. Довженко).

В Грав з телям, з поросятами, курми,грав з голубами й гусьми нашими й чужими (О.Д.)

Г Щоб ти зів'яв був, невігласе, як ота морковочка зів'яла від твоїх каторжних рук! (О.Д.)

Д Наївшись огіркових пуп'янків, натрапив я на моркву (О. Довженко).

46. Установіть відповідність між типами складних речень та їх прикладами

1. складносурядне
2. складнопірядне
3. безсполучникове
4. складне речення з різними видами зв'язку

А Дивилась в небо — пролітає птах (Л. Костенко).

Б Вечірнє небо світиться красою, і соняхи гудуть, як тулумбас (Л. Костенко).

В Нині будинки будують на новий лад: часто добротні, але рідко такі, що мають художню цінність (О. Д.).

Г Вивчати ж хату в натурі потрібно кожному, хто хоче збагатити свої знання мистецьким досвідом народу

Д Бо якими словами запитаєш про цей світ, скажеш про цей світ... (Є. Гуцало).

47. Установіть відповідність між різновидами пірядних обставинних речень та їх прикладами

- 1 допустове
- 2 причини
- 3 часу
- 4 мети

А І в той же час серце тривожно, боляче стиснулося, бо це запитання видалось йому підтвердженням страшного здогаду (І. Багрянний).

Б Коли б цього не було, то взимку наші суботні сорочки не пахли б м'ятою, не озивалися б зозулею (М. Ст.)

В Тільки радість її згасла, коли оглянула вона свою дитинку (О. Плевак).

Г Тож, щоб не було нудно, ліпше вже розмовляти про озера та саги (І. Багрянний).

Д Андрій насторожився і, хоч назовні був такий же байдужий і іронічний, в дійсності пильно слухав (І. Багрянний)

48. Установіть відповідність між рядами словосполучень та стилями мовлення, до яких вони належать:

1. Офіційно-діловий.
2. Розмовний.
3. Публіцистичний.
4. Художній.

А. Кам'яна байдужість, синя одежа моря, вогонь душі.

Б. Заморити черв'яка, збити з пантелику.

В. Беручи до уваги, згідно з вищезазначеним, притягти до відповідальності.

Г. Суспільно-економічна формація, текстовий редактор.

Д. Передвиборний марафон, пародія на демократію, час збирати каміння.

49. Складіть зв'язне висловлювання на тему:

Краса душі, краса любові – найвища на землі краса.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

може містити будь-який посібник з української мови для абітурієнтів, проте найавторитетнішими вважаємо такі видання:

1. Глазова О. П. Українська орфографія: Навч. посібник. - Харків: Веста: Вид-во „Ранок“, 2005.-384 с.
2. Козачук Г. О. Українська мова для абітурієнтів: Навч. посіб. - 7-ме вид., стереотип. - К.: Вища шк, 2006.-287 с.
3. Фурдуй М. І. Українська мова. Практикум з правопису: Навч. посібник / За ред. В. В. Різуна. - К.: Либіль, 2003. - 272 с.
4. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. - К.: Освіта, 2002. - 254 с.

Підвищенню мовної компетенції абітурієнта сприятимуть:

1. Орфографічний словник української мови: Близько 120000 слів / Уклад.: С. І. Головащук, М. М. Пещак, В. М. Русанівський, О. О. Тараненко. - К.: Вид-во „Довіра“, 1994. - 864 с.
2. Словник іншомовних слів / Укладачі: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. - К.: Наук. думка, 2000. - 680 с.
3. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. - К.: Наук. думка, 2007. - 288 с.
4. Чукіна В. Ф., Почтаренко О. М., Почтаренко Г. С. Український правопис в таблицях і схемах: Навчальне видання. - К.: Логос, 2005. - 176 с.
5. Ющук І. П. Українська мова: Підручник. - К.: Либідь, 2003. - 640 с.